

Recensioner

Anders Fridfeldt (2022). *Lärare gör Fältstudier i geografi*. Natur & Kultur, Stockholm. (148 sidor)

Det påstås ofta att skolämnet geografi brottas med en tydlig ämnesidentitet. Bredden – med inslag av både natur- och samhällsvetenskap – gör att ämnet upplevs som svårfångat. Att ämnet har både teoretiska och praktiska anslag bidrar också till att ämnet ses som en utmaning i klassrummet. Dock är vi många som anser att just bredden och möjligheten att varva teori och praktik, innebär att geografiämnet bjuder in till en varierad, kreativ och lustfylld undervisning. Vi lever i geografin!

Anders Fridfeldt, som har varit med att skriva styrdokument för den svenska skolan, lyfter ovanstående i sin bok *Lärare gör Fältstudier i geografi*. Boken består av två delar och vänder sig till lärare i årskurs 4–6. I bokens första del vill författaren bland annat identifiera ämnets kärna och tydliggöra och problematisera det moderna skolämnet geografi. Denna del kan ses som ett stöd för lärare som söker en introduktion till skolämnet geografi. Den inledande delen kan också tjäna som en brygga mellan teori och de praktiska övningar som presenteras i bokens andra del.

Fridfeldt har fått med många aspekter av ämnet, som exempelvis *systemtänkande*, *geografiska begrepp* och *hållbar utveckling*. Dock kan denna inledande del bitvis upplevas som mer förvirrande än klargörande. Sen och Nussbaums capability approach har tjänat som inspiration till det spännande brittiska projektet *Geocapabilities*. Ofta använder vi begreppet inom svensk geografididaktik, exempelvis i Fridfeldts bok, men är det alltid tydligt vad vi avser? Det finns flera exempel i boken som måhända hade kunnat skrivas an-

norlunda eller exemplifierats bättre. Är det exempelvis tydligt att skriva att geografi är ett göra-ämne, *prata geografiska, landskapande, geografisk litteracitet etc?* Eller blir det tydligare för läsaren att skriva att ämnet har praktiska inslag och sedan exemplifiera? Prata geografiska = använda geografiska begrepp? Kanske det räcker med att säga geografins grundfrågor i stället för *The golden questions?*

Bokens första del avslutas med ett kapitel som lyfter det systematiska och vetenskapliga tänkande som ligger till grund för fältstudier. Detta är ett viktigt kapitel som innehåller många goda argument för betydelsen av att lära i fält.

Ovanstående kritik av den inledande delen uppvägs med råge av bokens andra del, som också är den större delen. Här presenteras övningar och fältstudier organiserade årskursvis. Varje årskursdel är upplagd på liknande sätt; övergripande planering för den relevanta årskursen, övningar med tydligt utskrivna kopplingar till syfte, mål och centralt innehåll i Lgr22. Relevanta begrepp förklaras. Varje årskursdel avslutas med kopieringsunderlag till de övningar som tidigare har beskrivits.

Övningarna och fältstudierna täcker många kunskapsområden och begrepp. En del övningar känns säkert bekanta, men det finns en uppsjö av inspiration till analys av närområdets olika geografiska rum och geomorfologiska karaktäristik. Vad sägs om *Landskapets minne*, *Hållbar turism*, *Naturresurser i närområdet?*

Boken är ett välkommet inslag ibland geografiläromedel. Vi som har deltagit på någon av författarens fältstudier eller exkursioner vet att boken inte hade kunnat skrivas av någon mer lämpad geograf!

Karin Wakeham, lärarutbildare och läromedelsförfattare